

Motion till riksdagen 2010/11:U324

av **Abir Al-Sahlani (C)**

Additionella pengar till klimatbiståndet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om additionella pengar till klimatbiståndet.

Motivering

Världen står idag inför stora utmaningar med att både klara klimatkrisen och fattigdomsproblemen. Det handlar både om att minska de totala utsläppen genom internationella överenskommelser och om att minska effekterna för de fattiga som drabbas värst.

De utsläppsminskningar som världen länder har enats om i Köpenhamnsöverenskommelsen (Copenhagen accord) kommer att leda till en temperaturhöjning på 3,9 grader. Samtidigt kommer de fattiga länderna ha svårt att klara en omställning till ett förändrat klimat, då det saknas en långsiktig och adekvat finansiering.

Under Köpenhamnsmötet 2009 enades världens länder om 30 miljarder USD i "snabbstartpengar". De medel som industriländerna skulle finansiera sina åtaganden med skulle vara "new and additional" till det ordinarie biståndet. Det fastslogs i såväl Klimatkonventionen (1992) som Kyotoprotokollet (1997) och aktionsplanen från Bali (2007) samt i Köpenhamnsdeklarationen.

Den bakomliggande orsaken till skrivningen "new and additional" var att många utvecklingsländer uppfattade att de industrialiserade länderna inom olika internationella åtaganden återanvände redan utlovade medel genom att sätta nya rubriker på budgetsatsningarna.

För att möjliggöra en global och ambitiös klimatöverenskommelse och återupprätta förtroendet mellan länder är det en nyckelfråga att pengar till

Fel! Okänt namn på

klimatkompensation är utöver bistånd och inte tas från medel för fattigdomsbekämpning.

Klimatförändringarna är en konsekvens av främst industriländernas nuvarande och historiska utsläpp av växthusgaser. I många utvecklingsländer kommer det att krävas mycket resurser framöver för anpassning till klimatförändringarna och för att ställa om energisystemen.

Det är de rikaste länderna som har det största ansvaret för att bidra till utvecklingsländernas arbete. Utvecklingsländer ser inte klimatkompensation som bistånd, utan främst som skadestånd. Förutom klimatkrisen står många länder inför andra utmaningar som samverkar med klimatkrisen. Fattigdom, brist på utbildning och hälsa samt brist på ekonomisk tillväxt är i många länder av avgörande betydelse för utveckling.

Däremot bör allt bistånd klimatanpassas och synergier mellan klimat och fattigdomsarbete stärkas, men resurserna för klimatinsatser måste vara additionella.

Det nuvarande biståndet behövs för att bidra till arbetet med att uppfylla de internationella utvecklingsmålen (millenniemålen) om att halvera fattigdomen, ge utbildning till alla, främja jämställdheten och minska barnadödligheten och ska även finansiera demokratiarbete och arbete för mänskliga rättigheter.

Rapporten från FN:s millenniumprojekt till generalsekretären 2005 angav att de beräknade kostnaderna för att uppnå millenniemålen var 348 miljarder USD år 2010 och 529 miljarder år 2015. Det samlade årliga biståndet (inklusive givarländernas ”avräkningar”) uppskattas till drygt 110 miljarder USD per år.

FN har nyligen uppskattat att det kommer att krävas 500 miljarder USD per år i stöd till såväl anpassning som omställning till följd av de nya klimatförändringarna, och Världsbanken har angett siffran 475 miljarder USD utifrån en sammanställning av flera olika studier (källor: UN Department of Economic and Social Affairs, World Economic and Social Survey 2009; World Bank, World Development Report 2010).

Om givarna använder sitt ordinarie utvecklingsbistånd till att finansiera sina åtaganden kring klimatet kommer pengarna helt enkelt inte att räcka.

Sverige har under lång tid lämnat 1% av BNI i utvecklingsbistånd. Dessa insatser omfattar redan klimatrelaterade satsningar, bland annat via multilaterala kanaler.

Regeringen har också gjort en särskild klimatsatsning på 4 055 miljoner kronor för 2009–2012. Dessa medel ska bland annat användas för utsläppsminskningar i u-länder och för anpassningsåtgärder. Dessa medel ligger inom 1 % av BNI.

Två viktiga principer bör vara vägledande för att klimatkompensation ska vara ny och additionell. För det första bör inte pengar för klimatkompensation tas från stödet till fattigdomsbekämpning. Det innebär att medel för klimatanpassningen inte tas från ordinarie biståndsbudget och medlen bör ligga utöver 1 % av BNI.

Fel! Okänt namn på

Den andra principen bör vara att det är tydligt vad som är klimatanpassning och vad som är bistånd underställt riksdagens mål för biståndet – fattigdomsbekämpning.

Stockholm den 27 oktober 2010

Abir Al-Sahlani (C)